

В. ІКОННИК – ДИРИГЕНТ КИЇВСЬКОГО КАМЕРНОГО ХОРУ ІМЕНІ Б. ЛЯТОШИНСЬКОГО

виявити свій творчий потенціал, дають значний навчально-виховний ефект” [1, 42]. В процесі виконання перекладу слід враховувати специфіку складу оркестру, який в умовах навчального колективу є ужитковим, підпорядкованим педагогічним потребам. Він формується згідно кількості студентів відповідних спеціальностей, яких необхідно залучити до гри в оркестровому колективі. Окрім цього усі юні музиканти ще знаходяться на шляху до формування виконавського професіоналізму, а частина з них опановує нові для себе суміжні інструменти. Отже застосування технічних труднощів при перекладі співвідноситься з даними об’єктивними обставинами.

Висновки. Прагнення відтворити народно-інструментальними засобами тембри провідних мелодичних партій чи інструментальних соло веде до пошуку їх акустичних відповідників, з урахуванням об’ємно-просторових чинників, октавних дублювань, нетрадиційних тембральних мікстів, специфічних рис забарвлення певних регістрів діапазону окремих інструментів, тембральних та агогічних виконавських прийомів. У випадку неможливості прямого наслідування авторського художнього рішення, слід користуватися принципом тембрального контрасту, а також враховувати активність залучення виконавців, у

чийх партіях тривалі паузи чи нерозвинений педальний чи остинатний інтонаційний матеріал.

1. Бродський Г. Роль оркестру українських народних інструментів в художньо-творчому розвитку майбутнього вчителя / Г. Бродський // Наукові записки. – Серія: Педагогічні науки. – Кіровоград, 2008. – Вип. 87. – С. 40 – 44.

2. Воеводин В. Пособие для руководителя студенческого оркестра народных инструментов / В. Воеводин. – К.: Гос. метод. центр учеб. заведений к-ры и ис-в, 2003. – 143 с.

3. Кузнецов В.Г. Работа с самостоятельными эстрадными оркестрами и ансамблями / В.Г. Кузнецов. – 2-е изд. – М.: Музыка, 1986. – 148 с.

4. Пасічняк Л. Особливості формування репертуарних тенденцій академічних народно-інструментальних ансамблів в Україні / Л. Пасічняк // Феномен школи в музично-виконавському мистецтві. – К., 2005. – С. 63 – 65.

5. Сідлецька Т.І. Історія народно-оркестрового виконавства України / Т.І. Сідлецька. – Вінниця: ВНТУ, 2010. – (серія: Практична культурологія).

6. Шевченко І.Л. Методика формування професійної культури майбутнього вчителя музики в позанавчальній діяльності / Шевченко І.Л. // Педагогіка і психологія формування творчої особистості: проблеми і пошуки: зб. наук. пр. / Запоріж. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти, комунал. закл., Класич. приват. ун-т; [редкол.: Суцєнко Т.І. (голов. ред.) та ін.]. – Запоріжжя: [б. в.], 2008. – Вип. 49. – С. 322 – 327.

Стаття надійшла до редакції 18.09.2012

УДК 7.071.2

Юлія Стасюк, аспірантка кафедри історії, теорії мистецтва та виконавства
Інституту мистецтва Волинського національного університету
імені Лесі Українки

В. ІКОННИК – ДИРИГЕНТ КИЇВСЬКОГО КАМЕРНОГО ХОРУ ІМЕНІ Б. ЛЯТОШИНСЬКОГО

У статті розглядаються основні напрямки формування творчої особистості В.М. Іконника – хорового диригента, педагога і композитора, а також його вагомий внесок у розвиток концертно-хорового виконавства України II пол. ХХ ст.

Ключові слова: Віктор Іконник, диригент, концерт, гастролі, хор.

Літ. 14.

Постановка наукової проблеми та її зміст. Видатний диригент, композитор, педагог, музично-громадський діяч, другої половини ХХ століття – так визначається постать **Віктора Михайловича Іконника**, творчий шлях котрого припадає на становлення та розвиток української хорової музики у післявоєнний період. Як головний диригент камерного хору імені Б. Лятошинського, композитор та педагог В. Іконник залишив нащадкам велику творчу спадщину, що

складається з численних хорових творів на слова українських й російських поетів та обробок народних пісень. В. Іконника, вважають основоположником камерного стилю професійного хорового співу, а також як одного з кращих виконавців та інтерпретаторів хорових творів Б. Лятошинського.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. На жаль до нині творчий шлях митця не достатньо висвітлено в історичних та музикознавчих джерелах. Окремі факти біографії,

В. ІКОННИК – ДИРИГЕНТ КИЇВСЬКОГО КАМЕРНОГО ХОРУ ІМЕНІ Б. ЛЯТОШИНСЬКОГО

а також діяльність В. Іконника на посаді головного диригента камерного хору імені Б. Лятошинського розглядають у своїх наукових розвідках М. Гордійчук, А. Лащенко, Г. Степанченко, Л. Хіврич [1; 4; 5; 7; 8; 10].

Мета даної статті – розглянути діяльність В.М. Іконника як визначного громадсько-культурного діяча, головного диригента Київського камерного хору ім. Б. Лятошинського.

Виклад основного матеріалу дослідження. Народився В.М. Іконник у мальовничому українському селі Іванівка, що на Полтавщині, у родині сільських вчителів. Батьки маестро мали безпосереднє відношення до музичного та театрального мистецтва. Батько закінчив режисерський відділ Харківського музично-драматичного інституту. У рідному селі організував драмгурток, в якому ставились театральні постановки. Видатною та наймасштабнішою на той час була постановка опери “Борис Годунов” Модеста Мусоргського за драмою О. Пушкіна. Батько Віктора очолював місцевий підрозділ “Просвіти”, в 1935 році допоміг радіофікувати рідне село, власноруч встановлював гучномовці. Вів активну громадську роботу, за що і був арештований (1937 р.), звинувачений в українському націоналізмі, хоча був росіянином за національністю.

Діяльність матері митця, теж була тісно пов’язана з музикою. Після закінчення Лубенського єпархіального училища, вона отримала подвійну кваліфікацію – народного вчителя і церковного регента. Працюючи у сільській школі, керувала самодіяльним хором колгоспників. За відомостями що подаються в інтерв’ю Л. Хіврич з В. Іконником ми дізнаємось, що на районному конкурсі цей хор посів перше місце [10]. З дитинства Віктор Іконник був учасником хору, яким керувала мати. Там він познайомився з українською народною піснею, обробками народних пісень М. Леонтовича, творами російської та зарубіжної класики [10]. Отже, В. Іконник виховувався в інтелігентній родині де розвитку української культури, зокрема музичної, приділялася велика увага. “Як були ми з хлопцями ще парубками, то не раз у нічному полі заведе котрийсь: “Ішли воли з темної діброви” чи “Ой при лужку”, а всі підхоплять і так наспіваємося – серцю в грудях просторо стає... І, може завдяки пісні, її дивовижній здатності знімати напругу, я пішов у світ музики”, – так згадував про своє дитинство та юність сам маестро¹.

Квартира, в якій жила сім’я Іконників, знаходилась в будинку школи. Там стояло фортепіано, Віктор любив награвати всілякі мелодії та мріяв стати піаністом. Мати побачила у синові неабиякий музичний талант та потяг до музики, і, після війни, 1947 року, коли Вікторові виповнилось 18 років, вирішила відправити його в Полтаву вступати до музичного училища. Там з’ясувалось, що хлопець немає музичної освіти і йому запропонували вчитися грі на домрі. Однак навчання було недовгим, оскільки дуже швидко отримав звістку з дому, що мати голодує, і вимушений був повернутися у село, де працював як і більшість ровесників у колгоспі².

Творча атмосфера, яка панувала в музичному училищі, любов до музики й пісні, породило у майбутнього диригента заповітну мрію та бажання – бути музикантом. Переїхавши із сім’єю до Святилівки Глобинського району, В. Іконник вирішує продовжити навчання і вступає в Одеське музичне училище [10]. Вперше потрапивши на репетицію хору, яким керував видатний митець К. Пігров, та почувши Реквієм В. Моцарта, В. Іконник був настільки вражений та приголомшений почутим, що зрозумів: “оце мое”³. Ця подія сприяла подальшому його навчанню в Одеській консерваторії (1952), однак вже на диригентсько-хоровому факультеті, в класі видатного педагога, професора К. Пігрова, в якого він провчився в загальному 9 років.

З першого курсу В. Іконник потрапляє у студентський хор, яким керував К. Пігров. На той час, репертуар консерваторського хору був обмеженим – не виконувались величезні пласти вітчизняної і зарубіжної музики, через відсутність нотного матеріалу, а також зв’язків з країнами Європи. Втім К. Пігров намагався якнайбільше його урізноманітнити, намагався включати до репертуару всі відомі на той час найдосконаліші хорові твори. Щоб зацікавити студентів, він розробив чимало нововведень, якими і досі користуються його послідовники. Працюючи в хорі над розвитком вокальної техніки студента, К. Пігров включав до репертуару переважно акапельні твори, суворо дотримувався ритмічного малюнку, вважав що інтонаційна чистота залежить від інтонування мелодичних і гармонічних інтервалів. На думку К. Пігрова, “правильним спів” може бути тільки тоді, коли хорист тримає перед собою хорову партитуру, а не поголосники. Отже, співацькі якості консерваторського хору були надзвичайними: світлий дзвінкий спів, тонке

¹ Сімейний архів зі спогадів Валентини Іконник-Захарченко.

² Сімейний архів зі спогадів Валентини Іконник-Захарченко.

³ Сімейний архів зі спогадів Валентини Іконник-Захарченко.

В. ІКОННИК – ДИРИГЕНТ КИЇВСЬКОГО КАМЕРНОГО ХОРУ ІМЕНІ Б. ЛЯТОШИНСЬКОГО

відчуття ансамблю, завжди продумане нюансування, чітка і виразна дикція, багатство різноманітних художніх відтінків, витончена передача авторського задуму [6].

Завдяки індивідуальному підходу, з самих перших уроків великий педагог старався виховати із своїх учнів справжніх професіоналів. Отже не дивно, що серед його випускників плеяда заслужених майстрів музичного мистецтва (заслужений діяч мистецтв УРСР, професор Одеської консерваторії Д.С. Загребський; народний артист УРСР А.Т. Авдієвський, художній керівник академічного українського народного хору ім. Г. Верьовки; ректор Одеської консерваторії, професор В.І. Шип; заслужений працівник культури УРСР, доцент Одеської консерваторії Г.С. Ліознов; художній керівник хору Київського інституту культури А.С. Мархлевський; народний артист України, заслужений діяч мистецтв, професор, завідувач кафедри хорового диригування Національного університету культури М.П. Гринишин; заслужений діяч мистецтв України С. Крижановський; заслужений діяч мистецтв УРСР, диригент Є.В. Дущенко; заслужений діяч мистецтв УРСР, художній керівник Київської чоловічої хорової капели С.В. Дорогий; заслужений діяч мистецтв України, професор П. Горохов та багато інших). Як один з вихованців К. Пігрова, В. Іконник з гордістю та вдячністю згадував щасливі роки спілкування зі своїм учителем, адже завдяки йому, його методикам, що під час навчання впливали на формування особистості, диригентської та виконавської майстерності, композиторських здібностей – В. Іконник став одним з найвидатніших диригентів ХХ ст.

Після закінчення диригентсько-хорового факультету Одеської консерваторії В. Іконник поїхав працювати до Ніжина – невеликого провінційного містечка з багатим історичним минулим та культурними традиціями. У Ніжинському інституті він займався педагогічною діяльністю та керував учбовим хором. В процесі роботи з студентами В. Іконник впроваджує методику роботи К. Пігрова, основні принципи якої в першу чергу полягали у роботі над чистотою хорового строю, емоційному наповненні мелодії, безкомпромісності щодо художнього рівня виконання. Варто відзначити, що саме в Ніжині, під час практики роботи з великим студентським хором у В. Іконника розвинулися фахові якості, що в майбутньому сприяли його професійному росту як видатного диригента, композитора та педагога.

Під час керівництва Ніжинським студентським хором В. Іконник виступив з гастролями у Москві

в Колонному залі Будинку профспілок зі спеціальною концертною програмою, у яку входили монументальні хорові полотна західноєвропейської класики: окремі частини реквієму В. Моцарта, ораторія Генделя “Месія”, хорові твори С. Танєєва, О. Гречанінова, П. Чеснокова та ін. Виступ Ніжинського студентського хору пройшов з великим успіхом. Після повернення із Москви, маестро було запропоновано очолити керівництво хорових колективів у Черкасах, Одесі, Москві та інших міста, однак Віктор Михайлович обирає Київ, який був і залишається головним центром розвитку мистецького життя України.

До Києва маестро переїздить у 1961 р. де продовжує викладацьку діяльність – працює керівником хору музично-педагогічного факультету в Педагогічному інституті ім. М. Драгоманова, а за сумісництвом керує учбовим хором музично-педагогічного факультеті Київської державної консерваторії імені П.І. Чайковського [8; 5, 170].

Студенти захоплювалися Іконником-викладачем. Це дозволило йому паралельно, на громадських засадах організувати з представників студентства хоровий колектив однодумців, поціновувачів хорового співу – так званий Любителський хор, при Музично-хоровому товаристві України. Хор був створений 5 квітня 1964 року. Саме любов до музики та хорового співу посприяла тому, що за короткий час хор охопив величезну кількість творів давнини, багато з яких виконувалися вперше.

Після другої світової війни Сталінське “керівництво культурою” накладало відбиток на свободу творчості. Масова пісня знаходилась під постійним наглядом. Та В. Іконник був українолюбом, не боявся йти наперекір усіляким заборонам, які гальмували розвиток хорового виконавства в Україні. Репертуар його хору складався із давно забутих творів, зокрема духовної музики. Надзвичайно велика заслуга В. Іконника полягає в тому, що його хор є одним з перших колективів, який після тривалої заборони виконав та записав на грам платівки духовні твори М. Дилецького, М. Березовського, Д. Бортнянського, А. Веделя. Відзнакою репертуарного матеріалу хору Іконника є виконання творів зарубіжних композиторів епохи Бароко та Класицизму Й. С. Баха, А. Вівальді, Й. Гайдна, О. Лассо, К. Монтеверді, В. А. Моцарта, Дж. Палестрини, Г. Шютца та ін.

Значне місце в репертуарі відводив маестро й народній пісні, а також обробкам народних пісень. Перевагу, звичайно надавав українській музиці, обробкам М. Леонтовича, Б. Лятошинського, М. Лисенка, К. Стеценка, а також М. Колеси, який

В. ІКОННИК – ДИРИГЕНТ КИЇВСЬКОГО КАМЕРНОГО ХОРУ ІМЕНІ Б. ЛЯТОШИНСЬКОГО

сам будучи хормейстером і керівником львівської капели “Трембіта”, не виконував свої твори. а отже був дуже вдячний В. Іконнику за те, що його хор співав їх та записував на платівки. Значне місце у репертуарі хору під орудою В. Іконника відводилося творчості російських композиторів – виконувалася хорова музика М. Глінки, О. Гречанінова, М. Римського-Корсакова, С. Танєєва, П. Чайковського, П. Чеснокова. Варто відзначити, що Іконник велику увагу приділяв творчості сучасних митців. У виконанні його хору звучали композиції В. Гембери, Л. Дичко, В. Кирейка, Г. Майбороди, В. Торміса, Р. Щедрина та ін.

Найвищим досягненням виконавської майстерності є виконання всіх відомих на сьогодні мотетів Й.С. Баха (записано 6 платівок). Вершиною творчих досягнень було виконання “Високої меси” Й.С. Баха та ораторії Й. Гайдна “Пори року”. Вперше почувши в Київській філармонії виконання “Високої меси” Й.С. Баха, Б. Лятошинський сказав: “Цей хор виконує незвичайний репертуар. Камерний спів має право на життя. Цей хор повинен існувати” [2, 141].

Щоб досягнути високого рівня виконавської майстерності, В. Іконник в першу чергу працював над стилем, попередньо проаналізувавши твір. На початковому етапі розучування концертмейстер програвав твір повністю, а хор вступав лише в окремих місцях, наприклад у кадансах. Проводив клопітку роботу над мелодією – її смисловим наголосом, фразою, мотивом; звертав увагу і на гармонічну побудову акорду. З метою досягнення бажаного результату, В. Іконник вперше у хоровій практиці вводив спів квартетами, що значно вплинуло на акустичне поліпшення звучання хорової партитури [8].

І хоча в Любительському хорі співало близько 80 чоловік, його звучання завжди було камерним. Це давалося ціною самовідданої праці і співаків, і керівника, саме тому В.М. Іконника цілком правомірно вважають засновником камерного хорового виконавства. Хор Іконника був одним із небагатьох колективів, який сміливо, на високохудожньому рівні виконував твори сучасних композиторів, не боячись складності музичної мови. Наводимо цитату С. Фільштейна, яка досить правдиво характеризує його як висококваліфікованого майстра своєї справи: “За своїм покликанням В. Іконник – лірик. І тут його можливості здаються безмежними. Безліччю фарб сяє виконавська палітра митця. Помножена

на рідкісну виконавську волю та натхнення, вона дає чудовий ефект довершеності кожного твору” [9, 26].

З новою програмою, в яку входили твори українських композиторів хор традиційно виступав в старовинних церквах Києва – Кирилівській, Андріївській, Трапезній. Виконавська майстерність вражала слухачів, зали були наповнені цінителями академічного (не традиційного на той час) мистецтва. Як правило, перед початком виступу Іконник звертався до залу з попереднім словом. Ерудиція, та магія його особистості вражала, отож ефект від такого спілкування був дивовижним, увага і емоційний відгук перевершували усі його сподівання. Хор вважав найвищою нагородою реакцію залу та визнання слухачів⁴.

Зазначимо, що імпульсом для створення Любительського хору стала творчість Б.М. Лятошинського. В спогадах про митця В. Іконник згадував, що першим твором композитора, який він почув, був хор “Тече вода в синє море”, який справив на маестро незабутнє враження. З того часу хор під керівництвом Іконника з запалом вивчав хорові партитури Б. Лятошинського на слова О. Пушкіна, Т. Шевченка, А. Фета, М. Рильського.

30 листопада 1964 року Іконник вирішив запросити Лятошинського на концерт, який відбувся в залі Київської консерваторії. Друге відділення складалося виключно з творів композитора, а хорові цикли на сл. А. Фета були виконані декілька разів “на біс”. По закінченню концерту, Борис Миколайович Лятошинський, вийшов на сцену і сказав: “Я не очікував, що виконання буде на такому професійному рівні” [3, 140 – 144]. Ці слова В. Іконник пам’ятав усе життя, оскільки вони для нього були найбільшою похвалою. З того часу почалась творча співпраця між композитором і хором. Б. Лятошинський постійно був присутній на виступах, репетиціях і ювілеях хору, і не раз визнавав, що саме цей колектив міг найкраще передати всі його задуми стосовно гармонійного поєднання музичного та поетичного текстів⁵.

У лютому 1968 року колектив працював над хоровим циклом “З минулого”, який композитор спеціально написав для любительського хору і присвятив його хормейстеру В. Іконнику. І хоча ці хори складні в інтонаційно-гармонічному відношенні, та все ж Іконник вважав, що Лятошинський вміє підкреслювати смислові акценти за допомогою штрихів, гармонічних фарб

⁴ Сімейний архів зі спогадів Валентини Іконник-Захарченко.

⁵ Ансамбль класичної музики ім. Б. Лятошинського – До 30-річчя з дня заснування колективу. Автор не вказаний (2003 р.)

В. ІКОННИК – ДИРИГЕНТ КИЇВСЬКОГО КАМЕРНОГО ХОРУ ІМЕНІ Б. ЛЯТОШИНСЬКОГО

і поліфонічних сплетінь. На думку Іконника, в написанні хорової акапельної музики Лятошинському немає рівних, так як у цьому жанрі його музика найбільш глибока [3, 140–144]. На протязі усієї гастрольної діяльності хор неодноразово отримував схвальні відгуки саме за виконання творів Б. Лятошинського.

Отже, для історії хору Б. Лятошинський був об'єктом великої гордості, неоціненним подарунком долі. Його твори отримували нову інтерпретацію, оскільки В. Іконник вмів глибоко проникати в авторський задум. Хор був першим виконавцем більшості творів композитора, а окремі партитури В. Іконник отримував просто від нього, і брав в роботу ще до публікації. З приводу співпраці В. Іконника з Б. Лятошинським, Л. Хіврич цитує спогади диригента: “Дружнє спілкування з видатним майстром і прекрасною людиною дуже вплинуло на мій світогляд як музиканта, на подальшу мою роботу” [10, 18].

Аматорський любительський хор проіснував майже десять років (з 1964 по 1973), а з 1973 року офіційно отримавши статус професійного колективу став називатись Київський камерний хор, художній керівник і головний диригент В.М. Іконник. Творчому зростанню колективу сприяло відкриття в лютому 1981 року в м. Києві Республіканського Будинку органної та камерної музики, який співпрацював з музичними учбовими закладами, надавав великого значення роботі з молоддю та мав за мету стимулювати українських композиторів до написання творів для органу, камерного оркестру і хору. З 1981 року Київський камерний хор під керівництвом В. Іконника працює там [13, 26].

16 квітня 1981 року сталась надзвичайно важлива подія в житті хору. Постановою Ради Міністрів УРСР Київському камерному хору присвоєно ім'я видатного композитора, педагога Бориса Миколайовича Лятошинського. Від початку створення колективу і до сьогоднішнього дня хор (а зараз Ансамбль класичної музики ім. Б. Лятошинського) виконував, записував та пропагував хорову спадщину митця, демонструючи при цьому високу виконавську майстерність [11].

Багаторічна творча співпраця панувала у хорі й з іншими композиторами, зокрема з Т. Сидоренко-Малюковою. Її твори на слова О. Некрасова, Лесі Українки та інших авторів, талановиті обробки українських та російських народних пісень постійно звучали та прикрашали концертні виступи хору. Було здійснено запис кращих хорових творів композиторки на грамплатівки⁶.

⁶ Сімейний архів з записів концертної діяльності хору.

Колектив виконував велику роботу щодо популяризації українського хорового мистецтва не тільки на батьківщині а й за кордоном. За час свого існування хор побував в багатьох містах України, Білорусії, Молдови, Казахстану, Прибалтики, Росії, на високому художньому рівні репрезентувалося українське хорове мистецтво в Польщі, Югославії та Чехословачії.

Хор був постійним учасником Всесоюзних фестивалів мистецтв “Київська весна” (1977 – 1985 рр.) та “Золота осінь” (1979 – 1985 рр.). В 1979 році у Москві брав участь в концерті “Молоді голоси” і отримав схвальні відгуки відомих музикантів – Д. Кабалевського, А. Штогаренка, П. Майбороди. Це була одна з найважливіших поїздок для хору, і від виступу в деякій мірі залежало майбутнє колективу. З концертами та вечорами камерної музики гастролював в Одеській державній консерваторії ім. А.В. Нежданової, в рідному місті Ніжині та інших українських містах.

Камерний хор жив активним творчим життям, виконував цілі концертні програми, присвячені пам'яті Т. Шевченка, М. Гоголя та інших митців; брав участь в ювілеях з дня народження українських композиторів Б. Лятошинського, К. Стеценка, Г. Верьовки, Т. Сидоренко-Малюкової, венгурського композитора Золтана Кодая, німецьких – Г. Шютца, Й. Баха, Г. Генделя, італійського Д. Скарлатті. В творчій співпраці з художнім керівником колективу працювали заслужені артисти УРСР – диригент хору Віктор Скоромний і концертмейстер Валентина Захарченко.

Колектив неодноразово виступав разом з видатними диригентами: Романом Матсовим, Ліаною Ісакадзе, Володимиром Кожухарем. 1979 року в Палаці культури Україна хор виконав фінал з ораторії “Пори року” Й. Гайдна з Державним заслуженим симфонічним оркестром, диригент – народний артист УРСР С. Турчак. 28 січня 1980 року та 15 вересня 1981 року в Колонному залі Київської державної філармонії хор виконав “Gloria” А. Вівальді (для солістів хору і оркестру) разом з Заслуженим колективом – Литовським камерним оркестром, художній керівник і диригент народний артист СРСР, Лауреат Державної премії Литовської ССР, професор Паулюс Сондецькіс. “Реквієм” В.А. Моцарта був виконаний разом із державним заслуженим симфонічним оркестром УРСР, художній керівник і головний диригент – Федір Глушенко. Неодноразово відбувалися виступи з оркестром “Перпетуум мобіле”, художній керівник і диригент якого – заслужений артист УРСР Ігор Блажков. Один з концертів

В. ІКОННИК – ДИРИГЕНТ КИЇВСЬКОГО КАМЕРНОГО ХОРУ ІМЕНІ Б. ЛЯТОШИНСЬКОГО

хору та оркестру відбувся 1974 року в малому залі Московської державної консерваторії ім. П.І. Чайковського. (З'їзд спілки композиторів СРСР.)

В 1979 році у концерті майстрів мистецтв УРСР камерний хор спільно з Київською чоловічою хоровою капелюю ім. Л. Ревуцького (художній керівник Є. Савчук) та заслуженою академічною капелюю Думка (художній керівник М. Кречко) виконали концертну програму, в якій прозвучали твори М. Глінки “Венеціанская ночь” та “А вже весна” М. Лисенка.

У травні 1992 року в мистецькому житті м. Києва сталася важлива подія: Київський камерний хор, що залишив по собі величезну кількість концертів, фондових записів зі скарбниць національної та світової спадщини, з'єднався з новоствореним камерним оркестром і разом вони дали життя Ансамблю класичної музики ім. Б. Лятошинського. Синтез хорového і оркестрового звучання – це те, про що мріяв талановитий диригент, народний артист України В. Іконник, ще створюючи любительський хор. Сьогодні диригент Ансамблю – скрипаль, педагог, лауреат Національного конкурсу Ігор Андрієвський та дружина маестро Валентина Іконник-Захарченко втілюють ідеї Віктора Іконника в житті.

Висновки. Видатний диригент, педагог, композитор, народний артист України, лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка Віктор Михайлович Іконник залишив нам у спадок прекрасні хорові програми, які і зараз входять до репертуару Ансамблю класичної музики ім. Б. Лятошинського та багатьох інших хорів.

Отже, творча діяльність Київського камерного хору під керівництвом В. Іконника, є яскравою сторінкою в музичному житті України другої половини ХХ ст. Високу виконавську майстерність Київського камерного хору ім. Б. Лятошинського за регентства Віктора Іконника, можна порівнювати з професіоналізмом кращих хорів України – Києво-Могилянської академії, Національної хорової капели під керівництвом О. Кошиця та ін. Своєю диригентською вмінстю та натхненною любов'ю до вітчизняного хорového мистецтва В. Іконник ще раз підтвердив значення хорového співу, не лише в Україні, а й за кордоном. Зараз ім'я В. Іконника увійшло в історію українського музичного мистецтва і прикрашає список кращих його представників.

1. Гордійчук М. Диригує Віктор Іконник / М. Гордійчук // – К.: Музична Україна, Газета Культура і життя, 1979. – № 86. – С. 12.

2. Іконник В. Творческое общение с Б.Н. Лятошинским / Лятошинський Б.Н. Воспоминания; Письма; Материалы: В 2-х ч. Сост.: Л.Н. Грисенко, Н.И. Матусевич. ч. I. Воспоминания. 216 с. – К.: Музична Україна, 1985. – С. 141.

3. Іконник В. Творческое общение с Б.Н. Лятошинским / Лятошинський Б.Н. Воспоминания; Письма; Материалы: В 2-х ч. Сост.: Л.Н. Грисенко, Н.И. Матусевич. ч. I. Воспоминания. 216 с., – К.: Музична Україна, 1985. – С. 140 – 144.

4. Лащенко А. Хорові мініатюри / А. Лащенко // Журнал “Музика” № 5 Вересень-Жовтень – К.: Музична Україна, 1982. – С. 32.

5. Лащенко А. З історії Київської хорової школи / А. Лащенко // Науково-популярне видання. – К.: Музична Україна, 2007. – С. 170.

6. Лехницький Б. Вчимося у Пігрова (До 100-річчя від дня народження видатного диригента і педагога) // “Музика” № 5. вересень-жовтень – К.: Музична Україна, 1976. – С. 29 – 30.

7. Степанченко Г. Самовіддане служіння музиці / Г. Степанченко // “Музика” № 3 – К.: Музична Україна, 2005. – С. 18 – 19.

8. Степанченко Г. Ансамбль класичної музики імені Бориса Лятошинського // – К., 2004.

9. Фільштейн С. Мистецтво хорového співу. Журнал “Музика” № 4 липень-серпень. – К.: Музична Україна, 1982 – С. 26.

10. Хіврич Л. Духовність – краси основа // “Музика” № 6. – К.: Музична Україна, 1989. – С. 14 – 15, 18.

11. Журнал “Музика” № 2 березень-квітень. – К.: Музична Україна, 1982. – С. 13.

12. Газета “Правда України” 3 квітня 1977. – С. 2.

13. Київ Музичний (виступають Кирейко В., Степанченко Г., Турчак С., Станкович Є., Ануфрієнко А., Котляревський А., Ільч Л.) // Журнал “Музика” № 2 березень-квітень. – К.: Музична Україна, 1982. – С. 26

14. З історії Київської хорової школи. Академія музичної України – К.: Музична Україна, 2004. – С. 145.

Стаття надійшла до редакції 24.09.2012

